

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІТИЧНИЙ ЕКСТРЕМІЗМ ТА ПРОТЕСТНІ РУХИ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	052 Політологія ОПП Політологія
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Трудомісткість	4 кредити, 120 годин
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку і фінансів Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Приходько Сергій, к. політ. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: serhii.prykhodko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/prihodko-sergiymikolayovich
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів знань з теорії і практики політичного екстремізму та протестних рухів, аналізу та вимірів основних факторів, які впливають на їх виникнення та розвиток на національному та світовому рівнях.
Компетентності	загальні: ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК 09. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. спеціальні (предметні, фахові): СК 03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК 04 Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК 06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
Результати навчання	ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. ПР 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні

	<p>наслідки політичних рішень. ПР 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.. ПР 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, творчий, проблемно-пошуковий, створення ситуації новизни навчального матеріалу, використання життєвого досвіду, метод мозкового штурму, проектування професійних ситуацій; використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Теоретичні основи навчальної дисципліни. Поняття та основні форми політичного екстремізму. Тема 2. Політичний тероризм як прояв політичного екстремізму. Тема 3. Ідеологія політичного екстремізму та тероризму. Тема 4. Сепаратизм як форма політичного екстремізму. Тема 5. Релігійний екстремізм. Тема 6. Міжнародний тероризм як форма політичного екстремізму. Тема 7. Теоретичні характеристики протестних рухів. Тема 8. Теорії політичних революцій як обґрунтування протестного руху. Тема 9 Протестні рухи сучасного суспільства. Тема 10. Розвиток протестного руху в Україні.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування на семінарських заняттях: 0-5 балів; - розв'язування тестів: 0-10 балів; - виконання завдань самостійної роботи: 0-2 бали; - написання реферату: 0 – 10 балів; <p>Формою семестрового контролю знань є: <i>залік</i></p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття на наступному практичному занятті у спосіб, визначений викладачем. У разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.</p> <p>Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в</p>

	<p>якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporya_dok22.pdf.</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Актуальні проблеми сучасної політики», «Європейська та євроатлантична інтеграція України».</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Презентації, відеоролики</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Боброва А. Основні форми сучасного політичного насилля. Київ : «Світ Успіху», «Юрінком Інтер», 2005. 141 с. 2. Васильчук Є. О. Російський екстремізм в Україні : монографія. Видавець Ольга Вовчок, 2018. 120 с. 3. Дівак В. В. Сепаратизм як феномен сучасної політики: політологічні та правові аспекти. Київ : Юридична думка. 2010. 224 с. 4. Кременовська, І. Екстремізм і радикалізм в Україні. Вільне слово, 2017. URL: http://vilneslovo.com/екстремізм-і-радикалізм-в-україні/ 5. Олішевська В. Сепаратизм: сутність, зміст, основні підходи. <i>Державне управління</i>. 2013. № 5. С. 150-157. 6. Політичний терор і тероризм в Україні. XIX–XX ст. Історичні нариси / Д. Архірейський, О. Бажан, Т. Бикова та ін. Відповід. ред. В. Смолій. Київ: Наукова думка, 2002. 952 с. 7. Тимошенко В. Політико-правова характеристика екстремізму. <i>Journal «Science Rise: Juridical Science»</i>. 2017. № 2. С. 21-25. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Васильчук Є. О. Радикальні та екстремістські рухи в Україні: субкультурний контекст. <i>Стратегічні пріоритети</i>. 2013. № 2. С. 27-33. 2. Васильчук Є. О. Тенденції деструктивної діяльності суб'єктів російського екстремізму в Україні. <i>Гілея: науковий вісник</i>, 2015. Вип. 97. С. 361-367. 3. Канцір В. С. Політичний тероризм як крайній захід насильств. <i>Вісник Національного університету «Львівська політехніка»</i>. 2015. № 813. С. 239-244. 4. Левченко Л. О. Радикалізм та екстремізм як крайні прояви нонконформної поведінки: загальнотеоретичний аспект. <i>Наукові праці: серія «Політологія»</i> 2009. Вип. 97. Том 110. С. 77-80. 5. Петренко Б. Політичний екстремізм у системі дефініцій правової і політичної науки. <i>Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї</i>. Київ. 2010. Вип. 20. С. 122-129. 6. Требін, М. П. Феномен тероризму: розуміння сутності. «Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого» Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. № 2(41). С. 88–102.

Інформаційні ресурси

1. Гаряча двадцятка: динаміка протестів антиглобалістів на самітах G20 з 2008 року і до сьогодні (інфографіка). URL: <https://www.unian.ua/politics/2016789-garyacha-dvadtsyatka-dinamika-protestiv-antiglobalistiv-na-samitah-g20-z-2008-roku-i-do-sogodni-infografika.html>
2. Сайт альманаху «Грані». URL: <http://www.grani.org.ua/>
3. Сайт журналу «Віче». URL: <http://www.viche.info/>
4. Сайт журналу «Нова парадигма». URL: <http://www.novaparadigma.org.ua/>
5. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
6. Сайт наукового вісника «Гілея». URL: <http://www.gileya.org.ua/>
7. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Сайт Національної Парламентської бібліотеки України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
9. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень. URL: <http://www.ucipr.kiev.ua/>
10. Сайт Українського центру політичного менеджменту. URL: <http://www.politik.org.ua/>
11. Сайт міжнародного центру перспективних досліджень URL: <http://www.icps.kiev.ua/library>

Рік введення

2023